

Juutalaisuus

E. K.

Juutalaisuus on entinen ja monoteistinen uskonto. Uskonnolla ei ole varsinaista perustajaa, mutta sen syntyyn ovat vaikuttaneet kantaisä Abraham ja juutalaisten johtajana toiminut Mooses. Juutalaisuudessa on keskeistä uskonnollisen lain noudattaminen. Juutalaisessa uskonnossa on vain yksi Jumala, ja sen nimi on Jahve. Juutalaisen jumalanpalveluksen keskus on synagoga eli rukoushuone. Juutalaiset viettävät lepopäivää aina lauantaina ja lepopäivää kutsutaan sapatiksi.

Juutalaisille uusi vuosi on juhla, jota juutalaiset pitävät maailma luomisen ja juutalaisen historian alkamisen vuoksi. Uutena vuotena joku puhaltaa sofar torveen eli oinaan sarveen ja sen äänen tarkoitus on herättää ihmiset katumaan syntejään. Uuden vuodenjuhlinnan päättää suuri sovintopäivä. Se on katumus- ja paastopäivä, jolloin ihmisen on mahdollista saada syntinsä anteeksi. Juutalaisuudessa pääsiäinen on juhlista keskin. Pääsiäisenä muistellaan Egyptin orjuudesta vapautumista. Pääsiäinen kestää viikon, ja tärkein tapahtuma viikolla on juhla-ateria eli seder. Sederin eri ruokalajit symboloivat orjuuden aikaa ja siitä vapautumista.

Juhla-ateria seder.

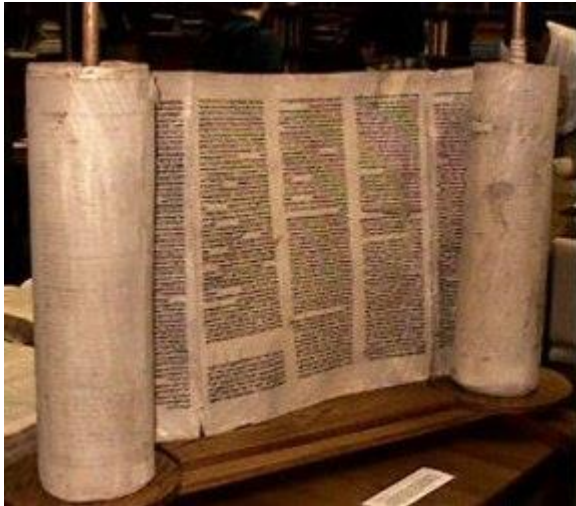
Lehtimajanjuhlaa vietetään seitsemän päivää. Se liittyy Mooseksen johdolla tehdyn erämaavaelluksen muisteluun. Pihoille rakennetaan lehtimajoja, joissa vietetään aikaa, syödään ruokaa ja luetaan Tooraa. Juhlaa nimeltä Hanukkaa vietetään kahdeksan päivää Jerusalemin temppelin uudelleenvihkimisen vuoksi. Hanukkaa vietetään joulukuun tienoilla. Jokaisena Hanukan päivänä sytytetään yksi kynttilä lisää kahdeksanhaaraiseen kynttilätelineeseen.

Menora

Juutalaisten pyhät kirjat ovat Toora, Profeetat ja Kirjoitukset. Niistä Toora eli laki on juutalaisille tärkein. Toora sisältää viisi Mooseksen kirjaa. Siitä löytyy yhteensä 613 määräystä mitä pitää noudattaa. Myös yksi tärkeä on Tooran määräyksistä selittävä Talmud.

Toora

Reformijuutalaisuus on suuntaus jona uskonnollinen elämä uudistaa sen vastaamaan tätä päivää. Ortodoksijuutalaisuus on juutalaisuuden suunta, joka tulkitsee ja toteuttaa Tooran lakeja tiukemmin. Konservatiiviset juutalaiset ajattelevat, että Tooran ohjeita voidaan muokata. Juutalaisuuteen kuuluu lisäksi Messias-odotus. Messialla tarkoitetaan Jumalan lupaamaa tulevaa vahvaa johtajaa, vapauttajaa ja pelastajaa.

Ympärileikkaus tarkoittaa esinahan poistamista siittimen ympäriltä. Ympärileikkaus tehdään jokaiselle juutalais pojille jotka ovat 8 päivän ikäisiä Bar mitsvaa viettävät 13 vuotiaat pojat juhlassa he lukevat tooraa synagogassa ja vahvistuvat uskonnolliseen täysi-ikäisyyteenstä.

Juutalaisten ruokailua koskee lukuisat yksityiskohtaiset säännöt. Ja jos ruoka on sallittu syötäväksi niin sitä kutsutaan koseriksi. Juutalaiset eivät saa syödä sikaa, verta, muuta lihaa tai maitotuotteita.

Keskeisiä käsitteitä

- Mooses= Israelilaisten johtaja.
- Toora= Juutalaisten tärkein pyhä kirja.
- Luvattu maa= Maa-alue, jonka jumala Tooran mukaan lupasi Abrahamille.
- Synagoga= Juutalaisten jumalanpalveluspaikka ja rukoushuone.
- Pääsiäinen= Juhla, jota vietetään Egyptin orjuudesta vapautumisen muistoksi.
- Messias-odotus= Jumalan lupaaman tulevan vahvan pelastajan, johtajan ja vapauttajan odottamista.
- Ympärileikkaus= Leikkaus, joka suoritetaan pojilla 8 päivän iässä.
- Sapatti= Juutalaisten lepopäivä.

Sofar torvi

Daavidin tähti

Juutalaisuuden 10 käskyä

1. Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka johdatin sinut pois Egyptistä, orjuuden maasta.
2. Sinulla ei saa olla muita jumalia. Älä tee itsellesi jumalankuvaa.
3. Älä käytä väärin Herran, Jumalasi nimeä.
4. Pyhitä lepopäivä.
5. Kunnioita isääsi ja äitiäsi.
6. Älä tapa.
7. Älä tee aviorikosta.
8. Älä varasta.
9. Älä lausu väärää todistusta lähimmäisestäsi.
10. Älä tavoittele lähimmäisesi omaisuutta. Älä tavoittele lähimmäisesi puolisoa, työntekijöitä, karjaa äläkä mitään, mikä hänelle kuuluu.